DAILY
اراده
د افغان نړۍ مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

سال ششم شماره ۷۷
شماره مسلسل ۹۴۴
دوشنبه ۸ حوت ۱۳۸۴ هـ ش
۲۸ محرم الحرام ۱۴۲۷ هـ ق
27 February, 2006

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

PROPERTY OF AACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER AMRC

د امنیتي پالیسي د جوړولو سیمینار په کابل کې جوړشو

دملي امنیت د پالیسی جوړولو دری ورځنی پراخه سیمنار پرون په کابل کې د افغان ولسمشر حامد کرزي په وینا پیل شو. ددغه سیمنار پرانیستونکي ناستې ته د یو شمیر سفیرانو په ګډون د ائیتلاف ، ایساف او د هیواد ددفاع ، کورنیو چارو وزارتونو او د دملي امنیت ګن شمیر چارواکي راغلي وو. تاکل شوي په دغه سیمنار کې د افغانستان د ملي امنیت راتلونکی ستراتیژی جوړه او په پای کې ولسمشر ته وړاندې شي. کرزي دخپلې وینا په ترڅ کې په ځانګړې امنیتي تګلاره ټینګار وکړ او اړینه یې وبلله چې د نوروهېوادونو له تجربو ځخه په دې برخه کې ګټه واخیستل شي

ولسي جرګه : د اعتماد رایه په لوی لاس ځندیږي

د افغانستان د ولسي جرګې ټیټنی ، د کب ۲ د فبروري ۲۵ خپلې غړي وایي چې د دغې جرګې اداري پلاوی د حکومتي چارواکو سره جوړ جاړي ته په رسیدو سره د کابینې غړو ته د باور د رایې ورکول په لوی لاس ځندوي او په ډیرو سر سري مسالو باندې وخت اړوي. د ولسي جرګې په غونډه کې د عراق د سامرې په بنار کې د وروستي چاودنې ، په ولایتونو کې د شتو ستونزو جاج اخیستنه او د ولسي جرګې په ورځنیو غونډو کې د وکیلانو د سوبتیا او ناسوبتیا په اړه تودې خبرې وشوې چې په هره برخه کې وکیلانو غبرګون ښود او ویل یې په کار داده چې کابینې ته د باور رایه تر ټولو نورو چارو مخته شي ۴مخ

د کابل په زندان کې بلوا شوې

افغان چارواکي وایي چې د کابل د ځرخي پله په زندان کې بندیانو بلوا کړې او د زندان یو برخه یې دخپل کنترول لاندې راوستې ده چارواکي وایي نزدې دیارلس سوه کسانو د زندان یوه برخه تر کنترول لاندې راوستې ده. دې بندي خانې کې د طالبانو او القاعدې پورې تړلي کسان هم بندیان دي. افغانستان کې د زندانونو مسول عبدالسلام بخشي بي بي سي ته وویل بلوا بیګا شپه ناوخته هغه مهال پیل شوه چې یو شمیر بندیانو د بندیانو لپاره د نوو تاکل شوو جامو په تن کولو ځخه ډډه وکړه. دځرخي پله د زندان د دویم بلاک بندیانو خپلو جامو او کټونو ته اور واچولو. د راپورونو له مخې ځینو تېښتې هڅه وکړه. ۴مخ

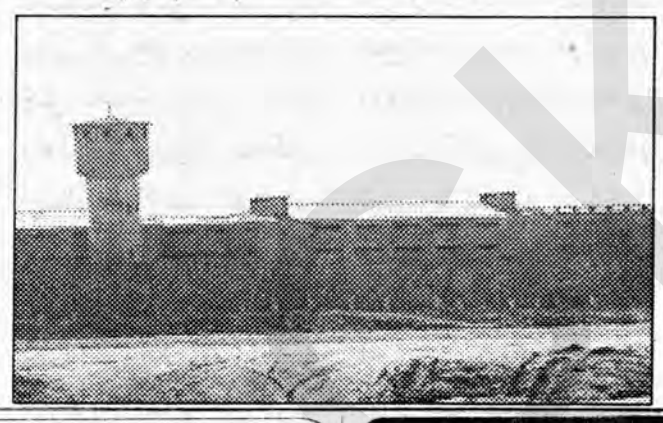

دستګیری سارقین حبیب بانک

یک منبع پولیس کابل که نخواست اسمش افشا شود به تلویزیون طلوع گفت: شماری از دزدان که بتاریخ نزدهم ماه فبروری سال روان عیسوی از موتر حبیب بانک مقدار سیصد و بیست هزار دالر امریکایی را ربوده بودند دستګیر شدند. این مطلب را یک منبع امنیتی قوماندانی امنیه به تلویزیون مذکور ګفته ولی از ارائه جزئیات بیشتر خودداری نمود.

ایجاد اولین مرکز تشخیصیه سرطان در شفاخانه ملالی

برای اولین بار یک مرکز تشخیصیه سرطان درشفاخانه ولادی نسایی ملالی آغاز به کار کرد این مرکز به کمک مالی اداره جایکا جاپان ساخته شده است داکتر حفیظه امر خیل رئیسه این شفاخانه ګفت: شماری از داکتران هم به کمک جاپان برای کار دراین مرکز آموزش دیده اند.

یک کشته ویک زخمی

درنتیجه انفجار یک ماین در ولسوالی اسماعیل خیل ولایت خوست یک پولیس ویک فرد ملکی مجروح شدند . سمونوال یعقوب مدیر جنایی قوماندانی امنیه ولایت خوست ګفته است شب ګذشته یک ماین درزمان عملیه خنثی سازی انفجار نموده ص ۴

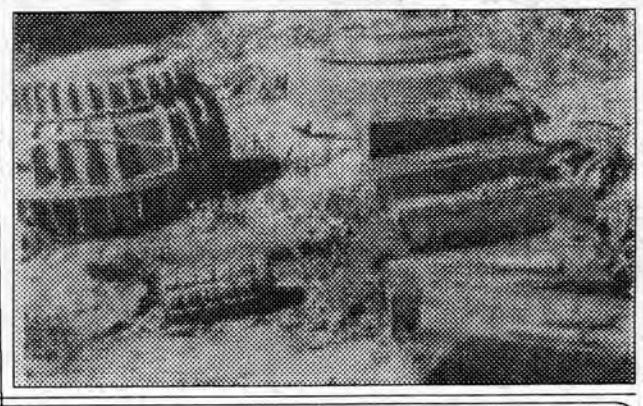

په میدان ښارکې دعدلي اوقضایي اصلاحاتو غونډه

وروسته والي دامریکا دسفارت استازی دغونډې له برخه والولپاره ځخه وغونبتل چې په نوبت سره خپلې اداري او کانونه معرفی کړی. ۴مخ

برون د میدان ښار ولایت د ودانۍ په تالار کې دهغه ولایت دوالي عبدالجبار نعیمي په مشرۍ دعدلي او قضایي اصلاحاتو لپاره نوبتي میاشتنی فوق العاده غونډه جوړه شوه.

د ارادې خبریال د رپوټ له مخې غونډه دوالی نعیمي پر پیلیزه وینا پیل شوه نعیمي په پیل کې دغونډې له برخوالو او باندنیو میلمنو ځخه مننه وکړه وې ویل چې دا زموږ لپاره دویاړ ځای دی چې په دې ولایت کې دعدلي او قضایي اصلاحاتو او سمون لپاره په داسې لوړه سویه هڅې کیږي. نوموړې زیاته کړه چې موږ ډاډ من یو چې خلك به مو ډیر زر ددې اصلاحاتو ګټورې پایلې ووینی.

انفجار بم درولایت فراه

درنتیجه انفجار یک بم روز ګذشته در ولایت فراه یکتن از نیروهای امنیت ملی جراحت برداشت قاری یوسف که خود را سخنګوی طالبان معرفی میکند میګوید دراین انفجار که درولسوالی فراه رود این ولایت رخ داد چهارتن از سربازان دولتی کشته شدند. اما مقامات دولتی این ګفته ها را رد کرده ومیګویند روز ګذشته ساعت یازده ونیم یک بم ریموت کنترول بالای یکی از وسایط سربازان امنیت انفجار کرد ، بم قوی نبود صرف یکنفر سرباز امنیت ملی جراحت برداشته آقای ثاقب درحالیکه فعالیت ګروهی طالبان را درآن ولایت رد نکرد افزود طالبان توانایی آنرا ندارند که درآن ولایت به فعالیت های ګروهی بپردازند ولایت فراه درغرب کشور یکی از ولایاتی است که ګروه طالبان درآن ولایت به دولتی ومکاتب حمله میکنند چندی قبل نیز طالبان در ولایت فراه یک مکتب را به آتش کشیده بودند.

ماهیت سیاست درافغانستان

صـ ۳

د تروریستی عناصرو دروزنې اصلی مرکزونه باید له منځه یوړل شي ۳مخ

سرمقاله

کریبان سیاست های کادری را از چنگ مصلحت ها رها سازید!

دراستانهء رایدهی پارلمان به کابینهء کشور و مشروعیت بخشیدن به آن، میتوان به سیاست کادری ضعیف ونابه سامان جاری درکشور وبخصوص درحکومت اشاره کرد.

طی چهار سال گذشته از یکسو حلقات ومسوولین همواره از کمبود ونبود کادرهای مسلکی مجرب، متخصص وکار آزموده سخن به میان آورده اند وحتی درمصاحبه ها وبیانیه های شان افغانستان را فاقد هرگونه ظرفیت کادری وفنی قلمداد کرده اند؛ ازسوی دیگر ، شعار شایسته سالاریرا از آغاز ادارهء موقت تا برسرکار آمدن ادارهء انتخابی چنان بلند وپرآوازه سردادند که این مسأله را به نوع نا باوری ملی وعقدهء حقارت همگانی بدل ساختند.

اگر واقعبینانه بنگریم، با تأسف فراوان کسانی را که مسوولین در اداره های موقت، انتقالی وانتخابی درتمام سطوح ادارات گرد آوردند، نه تنها درامور اداره وتخصص کمیت شان لنگید بلکه معناومفهوم تخصص وتجربه را نیز در اذهان مردم خدشه دار ساختند.

چرا که ازیکسو مصلحت ها و خویشخوری های فرساینده یی عرصهء ادارات را در نوردید، ازسوی دیگر همین امر به عنوان یکی از عوامل فساد واستفاده جویی بیروکراسی وحشتناکی را در ادارهء کشور پدیدآورد که اثرات آن به شدت برهمه آشکار است.

زیرا زمانی که مصلحت های خاص سیاسی درتعیین مسوولین بالایی به معیار اصلی بدل شد، این مصلحت ها با ابعاد قومی، سمتی ، زبانی وغیره گره خورد وسرا پای اداره کشور را به شکل دامنه داری فرا گرفت . وحکومت ناګزیر سیاست مشاور سازی و مشاور بازی را سردست گرفت ، ولی این دوانیز درد بیدرمان ادارات را چاره نتوانست .

اکنون با وجود دهها وحتی صدها مشاور، بازهم فروګذاشتها ونارسایی ها درعملکردها وبازده کار ادارات محسوس وملموس است.

این امر ناشی از برقراری وحکمروایی مصلحت ها وتبعیض های سیاسی وقومی ومحلی درادارات است که تاکنون مرعی الاجرا ست . چنان سیاستهای کادری دراداره‌ء کشور برقرار گردیدکه اشخاص با تجربه ومتخصص وکارفهم درداخل کشوردرهمه عرصه ها زیر عناوین گوناګون، دورساخته شدند ویا بنحوی با تنقیص وتحقیر روبر گردیدند، با آنکه مسوولین فریاد رعایت شایسته سالاری را دردستګاه اداری کشور ، وعده دادند، اما تاکنون به ندرت وآنهم با هزار ویک مصلحت . اینْ معیارها کاربرد یافته است.

این درست است که فرار عمدی مغزها ازکشور درسالهای اخیر صورت ګرفته ولی بازهم سوال اینجاست که آیا هرکس میتواند ازهفت خوان رستم مصلحت ها ومعیارهای موجود درادارهء کشور، جان سالم بدر برد؟

پرسش عمده اینست که با وجود مشاوران فراوان درادارهء دولت ، چرا بسیاری از ادارات ما ضعیف، ناتوان وبدور ازتخصص وموثریت کارشان اندک است؟

یگانه تلاش انجام شده درین عرصه ایجاد کمیسیون اصلاحات اداری است، اداره یی که ظاهراً قانونمند به نظر میرسد اما در واقع با کارکردهای مصلحتی اش، بنیاد وشیرازهء ادارهء دولت وحکومت را با مصلحت های بیشتری گره زده است.

اکنون وقت آنست که گریبان سیاست های کادری را از چنګ مصلحت ها رهایی بخشیم.

ولې زمونږ په هیواد کې دکار زمینه نشې برابریدای؟

اشرف

نه یوازې دا چې دجګړو کارونو بوخت وی ځکه دذغه بې وزلی افغان ځښتنان افغان ځوانان په
له پیل څخه زمونږ په چې نور د هغوی لپاره په لاندې په خاوره کې د اسې دې تورنوی چې دوی
هیواد کې بیکاری ګران تاوبی کې دکار مړی پراته وو چې دهغوی لومړی دا چې په کار نه
رازیاته شوې ده ان د داود کولو زمینه نشته او چیرې پخه جسدونه دسرو زرو پوهیږي دویمه دا چې
خان دریاست جمهوری په چې دچالپاره کار نه وی ګانې پرتې وی خو دکار کولو په برخه کې
وخت کې تر هغه د مخه هلته دهغه ژوند کول نومورې تري نا خبره اوله صفایی نه لري او دریم دا
هم بیکاری زیاته وه مناسب نه وی. ژوند څخه یې شکایت چې خپل ورسپارل شوی
ډاود خان په وخت کې خو له بلې خوا ویل کیږي درلود او بیا په هماغه کارونه په ټګي سره سرته
عربستان ته هم کار ګران چې نن سبا له افغانستان ځای کې جسدونه رسوی دوی دهمدغو دریو
ولیږل شول او هغه داسې څخه د کار مونږ لو په راویستل شول چې ګانې علتونو له امله په بهرنیو
کار ګران هم نه وو چې برخه کې ډوبې جوړ شوې وربانډې وی نو خبره مې تکیه کړې ده.
ګوندې هغوی کولای شول ده کارونه زیات شوی دی دا کوله چې زمونږ ځوانان ا خو اصلی پوښتنه دا
په عربستان کې تعمیرونه ماته دکارونو په ارتباط بهر ته دکار لپاره ځی خو رامنځته کیږي چې دغه
جوړ کړی بلکې هغوی یوه کیسه رایاده شوه له بهر څخه ځوانان زمونږ حالت به تر کومه پورې
دباغوانانو او شاقه کارونو ډاود خان په وخت کې هیواد ته دکار لپاره روان وی؟ تر څو به زمونږ
لپاره لیږل شوې وو خو په شبرغان کې کنیدنې راځی ښکلی ښکلی ځوانان بهر ته ځی اوله
بیکاری زیاته ځکه نه کیدلې کله چې ودانی تعمیرونه او پلازې بهر څخه به دلته راځی؟ د
محسوس کیدله چې یوې سیمې ته لاړ چې جوړوی که چیرې زمونږ ځوانانو وزارت چې په
نفوس داوس په اندازه کیندنې وکړې نو دکیندنو ځوانانو په دې ساختمانې برخه کې ډیره عجله سره جوړ او
زیات نه وو اوس له هر په دغه ډله کې د شوروی درلودای ولې به بهر ته تشکیل ورته ورکړل شو
کور څخه دهغه وخت په ماهر کیسه داسې ده چې روان وای خو پوښتنه داده چې دومره ورته ضرورت
پرتله څو کورونه جوړ دکیندنې دځای له پاسه چې دغه ورتیا په خپله هم نه و او ایا دځوانانو
شوی دی دجګړو له پیل یوافغان ناست دی وضع رامنځته کیږي او که کوم دروزنې دغې برخې ته یې
څخه د پیدا کولو لپاره یې خرابه ده نو دشوروی استاد او لازبود ته هم څه کارونه په څګي سره سرته
دوام لري او دا ټول ځوانان ماهر دپوښتنې په ځواب ارتیا لیدل کیږي؟ رسوی دوی دهمدغو دریو
دکار د پیدا کولو لپاره کې وایی چې غریب یم نن سبا یوازې دپاکستان علتونو له امله په بهرنیو
دواړو ګاونډیو هیوادونو روزګار مې خرابه دی کار څه تر ۶۰ زرو زیات تکیه کړې ده.
پاکستان او ایران ته روان نشته غریبی نشته. کارګران دلته په کار کولو ا خو اصلی پوښتنه دا
دی او هلته دهغوی لپاره شوروی ماهر ورته وایی بوخت دی دکلدارو رامنځته کیږي چې دغه
څه ځوړند غوښتی نه پیدا چې ته نه پوهیږي ګناه اوډالرو لوړ معاشونه حالت به تر کومه پورې
کیږي هلته هم په شاقه دچا ده؟ ورکول کیږي دکارونو روان وی؟ تر څو به زمونږ
نومورې ماهر وایی چې ځوانان بهر ته دکار لپاره
ځی خو بهر څخه ځوانان زمونږ
هیواد ته دکار لپاره
راځی بنکلی بنکلی
ودانی تعمیرونه او پلازې
جوړوی که چیرې زمونږ
ځوانانو په دې ساختمانې
برخه کې پوره ورتیا
درلودای ولې به بهر ته
روان وای خو پوښتنه داده
چې دغه ورتیا په خپله
رامنځته کیږي او که کوم
استاد او لازبود ته هم څه
ارتیا لیدل کیږي؟
نن سبا یوازې دپاکستان
څه تر ۶۰ زرو زیات
کارګران دلته په کار کولو
بوخت دی دکلدارو
اوډالرو لوړ معاشونه
ورکول کیږي دکارونو
که دهیواد په دننه کې چې
څومره ساختمانی کارونه
روان دی اودهر استاد تر
لاښوونې لاندې دبهرنیو
په ځای خپل داخلی
ځوانان دکار لپاره ګمارل
شوی وایی دځلورو کلونو
په موده کې به په زرونو
خپل افغانی ځوانان
دکار کولو تر څنګ
استاذان روزل شوی وای
د خپلو روزلو په برخه کې
دا هغه لازه ده چې باید
دځوانانو وزارت ورته
متوجې شوی وای اوس
هم څه ډیره موده نه ده
تیره شوې لاډیر وخت په
وړاندې لرو باید دولت
یوازې دساختمانی په
برخه کې بهرنیو استاذانو
ته دراتګ اجازه ورکړې
او د هغه بهرنی استاذ په
واك کې داخلی ځوانان
دکار لپاره په واك کې
ورکړی اوورسته دکار په
مالك پورې اړه لري چې
څومره هغه بهرنی استاد
دزده کړې په برخه څومره
کار ګر روزلی شي او
څومره خپلو هیوادوالو سره
د وطندوستی احساس را
پیدا کولای شي.

ماهیت سیاست درافغانستان

ضیاء "وزیری"

سیاست یعنی تربیت وآموزش ، سیاست یعنی دستور العمل کلی، سیاست به معنی رام کردن اسپ وحشی وجامع ترین تعریف سیاست که همه به آن متفق الرای اند، سیاست به مفهوم شیوه رسیدن به اهداف ومنافع ودیپلوماسی فن بکار اندازی این شیوه ها را گویند. از انقلاب کبیر فرانسه به بعد، دانشمند وایدیالوگ ها بیشتر متوجه "سیاست" گردیده وایجاد احزاب سیاسی یکی بعد دیگر برمبنای ایدیالوژی های مختلف ، جهان شمول شد.

انقلاب فرانسه هرچند بیشتر توجیه به یک انقلاب اجتماعی شده میتواند اما روی همرفته محصول حرکات سیاسی وخود محرک جریانات سیاسی بعدی وطرز تفکرهای فکری چون لبرالیزم ، فاشیزم، کمونیزم وعنعنه پرستی شد. نتیجه سیاست و انقلاب اکتوبر بود که جهان را به دو قطب تقسیم وکشورهای مختلف درجهان تحت تاثیر دو قطب قرار گرفتند.

در وطن عزیز ما قبل ا زنهضت مشروطه خواهان، سیاست بطور کلی در انحصار شاه یا امیر قرار داشته ، اراده وخواست شاه تعیین کننده سیاست کلی وعمومی درکشور بود وهرکس مقابل یا درتضادبا آن قرار میگرفت، سرش از تنش جدا یا در سیاه چاه ها آویزان میشد، امیر حبیب الله خان اولین ضربه را برجریان فکری نو بنیاد مشروطه خواهی وارد نمود، اما همان تحرکات فکری باعث آن شد تا امیر امان الله خان رویکار آمد و توانست ریفورم های را که درآنوقت دارای اهمیت فراوان بود به منصه اجراء قرار دهد.

دهه دموکراسی بستر مساعدی بود برای نشو ونمای احزاب سیاسی درکشور، هرچند قانون احزاب پاس نه شده بود اما احزاب اجازه فعالیت های سیاسی را داشتند، یک تعداد سیاست مداران آنوقت ، ملی فکر میکردند اما بیشتر شان با الهام از انقلابات کشور های دیگر وایدیالوژی های بیگانه دست بکار شده وچون جامعه ما فقیر بود، کمونست ها پیشی جسته درردیف اول قرارگرفتند، چون تحت تاثیر انقلاب روسیه واتحاد شوروی بودند بیشتر انقلابی بودند تا ریفورمست، با کودتای (۲۶) سرطان سال ۱۳۵۲ که داود خان نظام شاهی را سرنگون ساخت، احزاب سیاسی درظاهر خاموش شدند اما چپی ها که در اردو بطور گسترده نفوذ داشتند به قومانده (کا، جی ، بی) دریک مقطع زمانی جمهوری داود خانرا منقرض وحزب دموکراتیک خلق افغانستان را براریکه قدرت رسانیدند که درواقع ائتلافی بود ازخلقی ها وپرچمی ها ، که درمقابل آن تنظیم های جهادی یک بعد دیگری عرض وجود نمود، ازسال ۱۳۵۷ تا آمدن تنظیم ها بقدرت ، سیاست با مفهوم دو بعدی(انقلاب وضد انقلاب) باعث ویرانی این کشور شد . ونتیجه آمدن تنظیم ها وتنظیم جنگی ها را مردم ما دیدند وبا گوشت وپوست خود رنج آن زمان را لمس وتاکنون در ذهن دارند، با بوقوع پیوستن حادثه یازدهم سپتامبر و انکشافات بعدی ناشی از آن، بعد از کنفرانس بن با استقرار اداره موقت وحکومات بعدی ، با استفاده ازفضای مطمئن درکوچه ها وپس کوچه ها سمارق گونه، صدها حزب سبزگردید(خوب به یاد دارم که دروقت حاکمیت طالبان در سراسر کابل فقط ، سه یا چهار جریان بسیار کوچک سیاسی فعالیت مخفی داشتند وکسی را جرأت کارسیاسی علیه طالبان نبود.) طوریکه عرض نمودم صدها حزب وشورا که هر شورا شامل بیست تاچهل حزب وجریان سیاسی میشد درهوتل ها با دعوت تعدادی از مدعوین یکی بعد دیگر اعلام موجود نمودند این صدها شورا وحزب نخواستند با درنظر داشت منافع ملی دروجود چهار یا پنج حزب متشکل شوند وچون پراگنده باقی ماندند درانتخابات پارلمانی هم شکست واضح خوردند که بر بنی اعتباری شان درجامعه افزود گردید . تعداد بیشتر رهبران احزاب ، عدم علاقمندی مردم به حزب وحزب بازی، عدم علاقمندی تعداد زیادی از مردم به سیاست وعدم علاقمندی مردم به ایجاد یک حرکت سیاسی سراسری درکشور واقعاً لازم وحتمی است . از آنجائیکه رئیس جمهور وپارلمان انتخابی است وملی است، دولت تقویه گردد، زمینه تحصیل وسیعتر شد ، فاکولته ها ومکاتب وسعت یابد. مردم شامل کار شوند، تحصیل یافته ها وبا سوادان خوبتر مفهوم سیاست ومنافع ملی را درک ومیدانند که چطور سیاست نمایند وقتی اکثریت جامعه با سواد وصاحب شغل شدند، وقت بیشتر برای مطالعه یافته، سیاست یا احزاب را درمسیر اصلی ومعقول سوق خواهند داد ، باز آنوقت امکان آن وجود دارد که سه یا چهار حزب قوی عرض وجود وبه رقابت سیاسی از طریق انتخابات پارلمان وریاست جمهوری بخاطر گرفتن قدرت طور مشروع بپردازند، دروضع موجود تاکسی خان نباشد ودسترخوان نداشته باشد، صدنفر به دورش جمع نمیشود پس بهتر است به عوض ضیاع وقت بخاطرحزب وحزب بازی در فکر ارتقاء واعتلای وطن باشیم تا در سالهای بعد ذهنیت عامه آماده پذیرش احزاب گردد.

افغان مهاجرین څنګه هیواد ته راستانه شي؟

عبد اللطیف "منت بار"

مونږ ته دا پته لګیدلی ده دی د همدغو عیسوي کال خلګیدلی دی دا ځکه اقتصادي کمزورتیا له مخې
چې د هر عیسوي کال په تر پایه پورې خپل وطن ته لاړ چې دوی ته څرګنده شوی د خپلو کورونو په اباد ولو
پیل کې د ورځې موضوع په شي. چې په تیرو کلونو کې چې لاس پورې کړی د دوی د
همدغو عیسوي کال د ډیره ښه او پرځای خبره ده په زیاته شمیر مهاجرین وطن همدغه ستونزې دا واری له
تر پایه پورې خپل وطن ته لاړ خو غم په دی کې دی چې ته ستانه شوي دي په هیواد پاره دولت په لږ اقداماتو
شي. افغان کډوال په ډیره لږه کې د ستونزو نه ډکی شپې لاس پورې کړی دی چې د
دا ډیره ښه او پرځای خبره ده شمیرنه په ایران او پاکستان تیروي او د ژمې په دې مهاجرینو له پاره کورونه اباد
خو غم په دی کې دی چې افغان کډوال په ډیره لږه کې پاتی دی، چې د زیاتی سختي یخنی کې د خیمو په کړي او دوی په ډاډه زړه
افغان کډوال په ایران او پاکستان مجبورئ له مخې خپل هیواد منځ کې ژوند کوي او یا د خپل هیواد ته راوګرځي. دا
کې پاتی دی، چې د زیاتی ته نه شي ستیندلی که هرڅو بی کاری د لاسه د خوراك کار هم ځانته وخت او زمان
مجبوریت له مخې خپلې دوی د امنیتي چاراکو له خوا پوشاك نه موجودیت دوی د غواړي چې اړونده هیوادونه
شپې ورځې په بهر کې په کوتکونو وهل کیږي او راز راز اندیښنو سره مخامخ باید تر هغه وخته پورې چې
تیروي. کار او روزګار ته یې څوك نه کړي دي او که چیرې ددوی ددوی له پاره د اوسیدولو
دا ځکه چې له یوې خوا پریږدي خو بیا هم د په شمیرنه کې زیاتوالی ځای نه وي برابر شوی باید
دوی په افغانستان کې خپل مجبوریت له مخې خپلې راځي نو د استوګنې د دوی ته د زور او ازار وسیلی
کوروني او د ژمې په بهر کې شپې ورځې په بهر کې کورونو د نه موجودیت له برابری نه شي.
تیروي. کبله به حکومت هم ورسره دا چې د افغانستان خلکو د
دا ځکه چې له یوې خوا سرګردان وي، که څه هم د یو ژوندانه ډیره موده په
دوی په افغانستان کې خپل شمیر مهاجرینو له پاره د جنګونو فقر او بی وزلی کې
کورونو د ابادولو له پاره کورونو د ابادولو له پاره تیره کړی ده او یوازې ځلور
ځمکې ورکړ شوی خو دوی ځمکې ورکړ شوی خو دوی کاله کیږي چې د قانوني
په دې نه دي توانیدلي چې د په دې نه دي توانیدلي چې د دولت په درلودلو سره د

جسم وجان چه رابطه ای باهم دارند؟

دوبرداشت ودوگونه شناخت علمی

به طور کلی درباره رابطه جسم وجان، یا به عبارت دیگر ما بین پیکر انسان وحسیات وروحیات او، دو برداشت عام رواج دارد:

برداشت اول این است که دستگاه جسمی انسان، یا آنچه به فزیولوژی جانوری معروف است، کارکردی مستقل دارد. سلولها واندامهای بدن وظایف وروابط متنوعی دارند اما به طور کلی از سیستم عصبی یا دستگاه روانی مستقل هستند.

برداشت دومی می گوید که میان زیست جسمانی وعالم نفسانی افراد رابطه ای تنگاتنگ وجوددارد به عبارت دیگر کار وفعالیت اندام ها ودستگاه های گوناگون جسمی از چند وچون حیات نفسانی آدمی جدانیست.

مطابق این دو برداشت، با دوگونه شناخت علمی روبرو هستیم: شناختی که جسم انسان را به عنوان پدیده ای مستقل مورد مطالعه وکنکاش قرار میدهد، وشناخت دیگری که مطالعه جسم را بدون تحقیق وکاوش در روح وروان آدمی ناقص میداند.

امروز بسیاری از دانشمندان به دیدگاه دوم گرایش دارند، یعنی به این اعتقاد رسیده اند که حیات انسان مجموعه ایست مرکب از فعالیت های جسمانی وکنشهای روانی. به عبارت دیگر فعل وانفعالات جسمانی انسان با زیست روانی او پیوندی نزدیک دارد، این رابطه بسیار مبهم وپیچیده ومتنوع است، اما با مطالعه وتحقیق میتوان به آن نزدیک شد.

آنچه زمانی تنها حدس وگمان به شمار میرفت امروزه ازطرف بسیاری از متخصصان پذیرفته شده است که بیماری ها یا نارسایی های جسمانی با روندهای روانی وعصبی پیوند دارند.

بسیاری از اختلالات روحی یا در برو زبیماری ها موثرند یا عامل تشدید کننده به شمار میروند. به نظر میرسد که داکتران امروز بیش از گذشته به نارسایی های روحی وناراحتی های عصبی توجه دارند.

داکتر سعید بهروز میگوید:

انسانها تنها ازحدود ده درصد از کنش های ارگانیزم خود آگاه است. بیش از ۹۰ درصد ازفعل وانفعالات بیوشیمیک، ساختاری وروانی انسان خارج از آگاهی و اراده اوست. خاطرات وآموخته ها وعادتهای رفتاری و توانایی های بدنی ما درحیطه ناخوداگاه قرار دارند.

او میگوید:

دربدن ما سه سیستم هوشمند وجود دارد که خودکار هستند ومستقل از آگاهی ما کار میکنند، این سیستمها عبارتند از: غدد درون ریز یا هورمون ها، سیستم ایمنی بدن ودستگاه عصبی شامل اعصاب سمپاتیک و پاراسمپاتیک. اعصاب سمپاتیک در رابطه با احساسات وهیجانات دنیای بیرون فعال هستند واعصاب پاراسمپاتیک درارتباط انسان با درون خودش فعالیت میکنند، مثلاً در حالت خواب واستراحت...

هریک از این سه سیستم به طور خودکار عمل میکنند اما با دو بخش دیگر دارای فعل و انفعالاتی هستند، یعنی هم بر کار یکدیگر وهم برکل ارگانیزم تاثیر میگذارند. نارسایی یک سیستم کل ارگانیزم را تحت تاثیر قرار میدهد، مثلاً استرس یا عصبانیت باعث زیاده کاری اعصاب خودکار شده از یک سو روی قلب وشریانها تاثیر میگذارد وازسوی دیگر باعث بالارفتن برخی از هورمونها مثل کرتیزون وآدر ونالین دربدن میشود. فشار روحی بدن را از حالت تعادل خارج میکند ودرنتیجه آمادگی شخص دربرابر بیماری ها بالا میرود، و برعکس آرامش وآسایش فرد سیستم ایمنی را تقویت میکند، که دربرابر بیماری مقاوم میشود.

دتروریستی عناصرو دروزني اصلی مرکزونه باید له منځه یوړل شي

نادر

کله چې په افغانستان کې د ډاکټر نجیب الله واکمنی ختمه او په ځای یې د مجاهدینو واکمنی رامنځته شوه نړیوالو له هیواد سره له مرستو او ځارنو څخه ځان ګوښه کړو په نتیجه کې ولایتی ملوک الطوایفی رامنځته او د قدرت دنیولو او ساتلو هڅې ګړندی شوی جنګونه او جګړې ورانی او وژنې او ستره تباهی رامنځته شوه او ورسره سمې هجرتونه چې له هیڅ یو افغان څخه پټ نه دی د همدغو ناخوالو، ظلمونو بی امنیو په سبب رامنځته شول دوخت دمرکزی واکمنی او خلکو تر منځ ورځ په ورځ زیاتیدونکی واټن ددې سبب شو چې طالبان یې رامنځته کړل. که چیرې نړیوالو په هغه وخت کې افغانستان خپل منځنی جګړو ته پریښې نه وای په هیواد کې دبیکاری مخه نیول شوی وای تعلیم عام شوی وای او زمونږ خلك له فقر سره یو ځای شي هر راشي خو کله چې سړی دیوې مړې ډوډۍ د پیدا کولو په لټه کې و او نتیجه دا شوه چې دطالبانو واکمنی په زور کې شوه دنړۍ والو پاملرنه افراطیت او تروریزم ته هغه وخت واوښتله چې خپله یې ګوزار وخورې دنړیوالو ځواکنو په زاتګ سره چې په حقیقت کې له طالبی واکمنی څخه خلاصون چې لري ډیر مستند سندونه په لاس راغلل چې له قبایلی او پاکستانی سیمو ځخه تنظیمیږي اوس له همدې املې په هیواد کې امنیتی وساتی؟

حالت خراب او د انډیښنې وړ دی بهرنی اوکورنی نشوای کولی چې ځواکونه یې خان ټینګ کړی مرستندویه هیوادونه خپل سیمو او پاکستان ته ځواکونه زیاتوی خو نتیجه یې نه باید خپله ټوله قبایلی پاملرنه سیمو ته چې له افغانستان سره اوړد سرحد لري واړوی په قبایلی سیمو اوپاکستان فشار راوړی که څه هم بهرنیو هیوادونو اوس دغه اړتیا درکړی ده نو باید په همدغو سیمو پسې رنها راواخستل شي امن خوندی شي.

په هیواد کې دبهرنیو ځواکونو له کم سباسی بلوغ، بیسوادی څخه په استفاده دبهرنیو ځواکونو په ضد به تبلیغات کوی چې افغانستان ته دبهرنیو ځواکونو په راتګ اخلاقی فسادونه او شراب خوری زیاتیږي او اسلام په خطر کې لویږي حال دا چې اخلاقی فسادونه شراب خوری د مدنی قوانینو له خوا هم یو نه منلی عمل دی نو تر هغه پورې چې په قبایلی سیمو او پاکستان کې دطالبانو دروزنې دمرکزونو او پالونکو مخه ونه نیول شي په هیواد کې دامن منځته راتګ د بهرنیو ځواکونو له شته والی سره سره له ستونزو یو ډک کار دی او ترڅو چې امن نه وی تر هغې دسوکالی هیله او امید هم نشو کولای.

هماغه یو ارمان!!

محمد نذیر شفیقی

هغه بله ورځ چې له یوه خپلوان کره پیښه شوه په کور کې یې دشپږو-اوو کلونو لور له مور نه وپوښتل:

ـ دا سپین ږیری څوک دی؟

ماته دسپین ږیری! خطاب ډیر عجیب ښکاره شو، خو چې هنداری ته ګورم په ریښتیا چې ډیر وختونه تیر شوي دي، زما خپل ماشومتوب ښه یادیږي.

دا د لنډ پرون خبره چې زه به له خپلو ټولګیوالو سره له کلی نه ښوونځی ته روان وم. نن بیا دادی دسترګو په رپ کې پر ماهم د سپین ږیرې نوم پورې شو.

دتیرو میاشتو او کلونو حساب به اوس له ما سره پاتې وی مور ته چې تر اوسه ځانونه ماشومان ښکاري یو سبب یې دادی چې دارمانونو پیټې پر شا ګرځوو. دماشومانو په ځیر تر اوسه په حسرت کې پاتې یو.

مور به چې په ښوونځیو کې سبقونه لوستل، نو دا وطن ودان وطن دا پر مور ه ګران وطن ترانې به مو ډیرې زمزمه کولې، دسوکالۍ او آبادۍ خبرې به مو ډیرې تر دی.

په زلزلو او په سیلاوونو کې به هم تویې او استغفارونه وو....

بیا هغه وختونه راغلل چې مور وسلې پر اوږو کړې مشرانو مو د "عمرې خلافت" دجوړولو دعوې پیل کړې، دککریو منارونه جګ شول، غوږ را تیریدلې، هغه مهالونه مور یو ډیر ساده خو ډیر سپیڅلي ژوند درلود، چې یو څابنت به تونډ شمالونه وچلیدل لویو اوږو به تو بې ایستلې ،مینډو به راته کړل چې چیرته ناروا خون شوی دی ددمو کراسی نغمه اوچته شوه ـ نړۍ په لاپو شاپو راډګر ته شوه د ډالرو بازار تود شو اودورانو اوویجاړو دو دانولو اجاره یې واخیسته اوس له څه دپاسه څلورو کلونو داسې همدغه زمزمه ده نور بدمرغي ختمې اونیکمرغي راغلې.... نور ورانۍ ته دپای د وینو لبتې وبهیدل، خوعمری خلافت پرځای پریږده یزیدی واکمنی هم را نغله بله ډول معجونونه موولیدل چې هیڅوک یې نه سم تعبیر پیژني او نه یې پر پیژندلو پوهیږي.

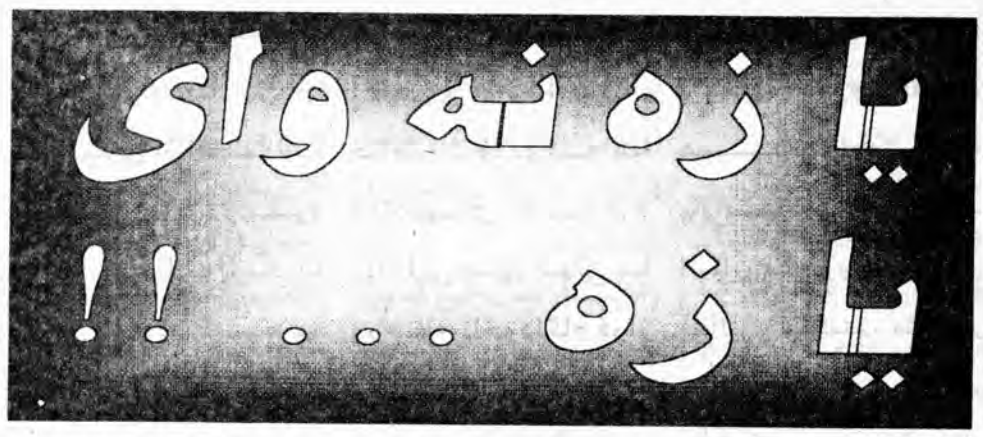

تکې اینبودل شوی دی نور تیاري تبنتیدلی او درنا ورانګې خپرې دی ..... نور به افغانستان د اروپا اوامریکا دهیوادونو په ځیر شین او سمسور وی. دسویس په ځیر به دامن زانګو او دخوښیو کور وی.....

خو چې هر ماښام ښار ته راووزی لاپه تیارو کې ډوب دی چې کلی ته ولاړ شي هغه دنګ چنارونه یې په یوه ویر زانګې ته به وایی چې دوی هم زموږ دزړونو خبره زمزمه کوی. چې هغه خپل ساده ژوند هغه له سپیڅلتیا ډک دوران مو غواړو. د عمری خلاف، اروپایی اوامریکایی پرمختګ نه تیر یو. خپل هغه ساده دوران غواړو چې افغان یوازې افغانو نه دیو بل جیب ته غل، نه دیو بل وینو ته تیږې، نه په سل زنځیرونو ترلې، نه پر دې پال او ....

دریغه هغه ژوند را ګرځیدلای شوای

دریغه !!!

همدغه زما ارمان دی اودغه یو ارمان

دټولو ارمان دی

په میدان ښار کې ...

ددغه بهیر له بشپړتیا وروسته دغونډې برخه وال دیوه ساعت پاره په څوګروپونو وویشل شول او هر ګروپ د یوه تن تر څارنې لاندې په ټولیزه توګه د حقوقي او عدلي مسایلو پر ستونزو او ددې ستونزو دحل په اړه بحثونه وکړل چې دتیرو غونډو په دوام په ګروپي غونډو کې هم په اړوندو ستونزو، لاسته راوړنو اووړاندیزونو بحثونه وشول وروسته د ګروپونو بحثونو پر پایلو په عمومي غونډه کې بیا خبرې وشوې.

په پرونۍ غونډه کې پر دې ټینګار وشو چې دولتي اداري باید عدلي او قضایي مسایلو په برخه کې ټول واک اړوندو قضایي عدلي او حقوقي اداروته وسپاري همدغسې پر دې ټینګار وشو چې دمختلفو خپرونو او خبرونو لپاره لازمي خلک پر خپلو حقوقو وپوهولای شي. پر دې سر بڼه دوی بابد پر دې دپوهیږې چې کومې مسالې او ستونزې کوم ارګان اواداري ته ورسوی همد راز بیلابیلو دنړیوالو ټولنې اړوندو ارګانونو په ولایت کې دعدلي اوقضایي سیستم دسمون او دهغوی دستونزو د لیرې کولو لپاره لازمي مرستې کوی.

په دې مهمه او تسره غونډه کې دامریکا د سفارت سیاسي او حقوقي استایو دیو ناما ددفتر څو تنو حقوقي مشاورینو اوکارپوهانو دغزنی او میدان وردګو د پی آر تی چارواکو اودامریکا دنظامي خواکونو څو تنو منصبدارانو په شمول په سلګونو تنو لوړپوړو چارواکو برخه درلوده چې دغرمې نه وروسته د اوو بجو په شاوخوا کې پای ته ورسیده.

د کابل په زندان ...

زندان سره نزدې سیمې کې میشتو عیني شاهدانو ویلي دي چې د شپې بې ډزې اوریدلې دي خو د ځاني تاوان په اړه ضد اونقیض راپورونه ورکړ شوي دي

یوه چارواکي بي بي سي سره خبرو وویل چې ځلور کسان په بلوا کې وژل شوي دي خو د عدلیې د وزارت معین محمد قاسم هاشم زي بي بي سي سره خبرو کې داراپور رد کړ اووې ویل چې یواځې د زندان ځلور ساتونکي ژوبل شوي دي

زندان ته د افغان ملي پوځ امامان دهم ویازدهم شیعیان تلاش می کنند

ابراهیم جعفری، صدر اعظم عراق گفته است تمامی گروه ها ضرورت وحدت ملی را پذیرفته اند

رهبران سنی مذهب عراق گفته اند اگر برخی از شرایط آنها عملی شود، حاضرند مذاکره برای تشکیل یک دولت ائتلافی را از سر بگیرند

در همین حال نمایندگان یکی از مهمترین گروههای شبه نظامی شیعه با روحانیون سنی دیدار و گفتگو کرده اند

شبه نظامیان مقتدی صدر و مجمع علمای اسلام، از تشکلهای اصلی روحانیون سنی، متعهد شده اند تا برای دفاع از اماکن مقدس به یکدیگر کمک کنند

حملات و خشونتها در عراق از روز چهارشنبه تاکنون دست کم ۱۲۵ کشته برجای گذاشته است

به گفته مقامات مسئول، در حملات روز شنبه دست کم ۳۲ نفر کشته شدند که دوازده نفر آنها اعضای یک خانواده شیعه بوده اند که در بعقوبه در شمال بغداد به گلوله بسته شدند

خواکونه استول شوي دي او ویل شوي دي چې د زندان یاد شوی بلاک بې کلابند کړی دی

په دې اړه هیڅ راپور نه دی ورکړی شوی چې له زندان څخه څوک تبنتېدلی هم دی که څنګه؟

د څرخي پله له زندان څخه پخواهم بندیان تبنتیدلي دي تهره میاشت اوه شکمن طالبان له دې زندان څخه په تېښتې بریالي شوي وو او د زندان ساتونکي په دې تورن شوی وو چې هغوي سره بې په تېښتې کې مرسته کړې وه.

یک کشته ویک ...

که باعث جراحت یکتن از افراد پولیس و یک فرد ملکی شد. وی حالت صحی مجروحین را قناعت بخش خوانده وگفته است که شماری از افراد مظنون را به اتهام ماین گذاری بازداشت کرده اند وتحقیقات ازآنان جریان دارد.

ولسی جرګه: د اعتماد رایه ...

په افغانستان کې د ملي شورا له جوړیدو شاوخوا دري میاشتې تیریږي خو تر اوسه پورې د ولسي جرګې د تګلاري په سر کار مټه او تکنی روان دی، د لندن له کنفرانسه مخکې د ولسي جرګې په غونډو کې وویل شوي وه چې له کنفرانسه وروسته غونډه کې به وزیران راغوښتل کیږي او د ولسي جرګې د استازو له خوا به د باور رایه ترلاسه کوي خو اوس چې د دغه کنفرانسه څه نا څه یوه میاشت تیریږي بیا هم دغه کار شاته لویږي، په ولسي جرګه کې د کابل ولایت استازی میراحمد جوینده وایي چې د پردې تر شا د ولسي جرګې مشران له حکومت سره جوړ جاړي ته رسیدلي دي.

ښاغلي جوینده وویل: «یو شمیر وکیلانو ویل چې د افغانستان د اساسي قانون د ۱۲۱ مادې له مخې په کار وه چې د ملي شورا له جوړیدو یوه میاشت ورسته باید کابینې ته د باور رایه ورکړل شوې وای»

له بي بي سي سره په خبرو کې د ولسي جرګې مشریونس قانوني دا خبره نه مني او وایي:

«زموږ کمیسیونونه اوس اوس جوړ شول او په قانون کې هم داسې نه دي راغلي چې د ملي شورا له جوړیدو سملاسي وروسته دې دا چاره تر سره شي البته هر کله چې د ولسي جرګې رکنونه او کمیسیونونه جوړ شي له هغې یوه میاشت وروسته باید کابینه راوغوښتل شي»

په همدغه حال کې د افغانستان د اقتصاد وزیر محمد امین فرهنګ ویلي چې کابینه لا له پخوا چمتو ده چې ولسي جرګې ته د رایو د ترلاسه کولو لپاره ورشي، خو هغه وویل چې تر اوسه د ولسي جرګې غړي په دې نه دي سلا شوي چې د کابینې غړو ته په ډله ییزه توګه د باور رایه ورکړل شي او که په انفرادي ډول

جشدار محمود عباس: ممکن است استعفا بدهم

محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین هشدار داده است که اگر تشکیل دولتی به رهبری حماس، فشار بیش از حدی را به او وارد کند، ممکن است از مقام خود استعفا دهد.

محمود عباس در گفتگوی تلویزیونی با یک شبکه بریتانیایی گفت: "ممکن است به جایی برسیم که من دیگر نتوانم وظایفم را انجام دهم."

حماس با بهره گیری از نارضایتی ها درباره عملکرد حزب فتح به رهبری محمود عباس، توانست در انتخابات پارلمانی فلسطین که ماه جنوری برگزار شد به پیروزی برسد.

آقای عباس از این گروه پیکارجو می خواهد تا پیش از رسیدن به قدرت، خشونت را محکوم کند و حق موجودیت اسرائیل را به رسمیت بشناسد.

محمود عباس در اظهاراتی که روز یکشنبه از شبکه آی تی وی پخش خواهد شد، گفت اگر او قادر نباشد که برنامه کاری خود برای برقراری صلح را پیش ببرد، استعفا خواهد داد.

او گفت: "من با نادیده گرفتن و نقض اعتقاداتم در این مقام نخواهم ماند. اگر بتوانم کاری کنم، ادامه می دهم، در غیر این صورت، نمی مانم."

محمود عباس در جنوری سال ۲۰۰۵ برای دوره ای چهار ساله به ریاست تشکیلات خودگردان فلسطینی انتخاب شد.

انتظار می رود روند تشکیل دولت حماس به ریاست اسماعیل هنیه که برای مقام صدارت معرفی شده است، طی دو هفته آینده به انجام برسد.

آقای هنیه در مصاحبه ای با واشنگتن پست گفت حماس آماده است تا "اسرائیل را به رسمیت بشناسد" به شرط آنکه فلسطینی ها از حق داشتن دولت مستقل برخوردار شوند.

او به واشنگتن پست گفت: "اگر اسرائیل اعلام کند که به مردم فلسطین اجازه تشکیل دولت مستقل می دهد و همه حقوقشان را به آنها باز می گرداند، آنگاه ما آماده ایم تا آنها را به رسمیت بشناسیم."

حماس از زمان آغاز انتفاضه دوم در سال ۲۰۰۱ تاکنون نزدیک به شصت بمبگذاری انتحاری را در اسرائیل انجام داده است.

این گروه اکنون در حالت آتش بس به سر می برد اما همچنان خود را به نبرد مسلحانه و نابودی اسرائیل متعهد می داند.

وقوع انفجارهای تازه در عراق

دولت عراق در بغداد، پایتخت این کشور برای وسایط نقلیه محدودیت عبور و مرور برقرار کرده اما مقررات منع آمد و شد روزانه مردم را که از روز جمعه وضع کرده بود، لغو کرده است.

در همین حال در شهر حلّه در جنوب بغداد چند نفر در اثر وقوع انفجار بمب در یک ایستگاه مزدهم موتر ها کشته شده اند.

پولیس می گوید بمب در یک موتر کار گذاشته شده بود.

در شهر بصره در جنوب عراق نیز از وقوع یک انفجار خبر می رسد.

بر اساس گزارش ها، این بمب در حرم الامیر که برای شیعیان مکانی مقدس است، منفجر شد.

هنوز مشخص نیست این انفجار تا چه حد خسارت بر جای گذاشته باشد اما گفته می شود کسی در اثر آن کشته یا مجروح نشده است.

این انفجارها در زمانی صورت گرفته که سیاستمداران عراقی همچنان برای برقرار ساختن آرامش و پایان دادن به خشونت ها میان اهالی تشیع و تسنن این کشور در پی انفجار چهارشنبه گذشته در حرم

ERADA Daily

ارداده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر ۹۵)
موبایل: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶

زیر نظر هیات تحریر انتشار میابد
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: سهراب دیدار

روزنامه آزاد وملی نشریه مرکز نشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: انجنیر محمد جمیل "امیری" و سبحان الله "داودزی"
چاپ: مطبعه مرکز نشراتی افغان
قیمت یک شماره ۳ افغانی

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor:Suhrab Didar (Mobil phone :070222726)
eradadaily@yahoo.com
eradadaily@hotmail.com